

Slot Loevestein

Stichting Museum Slot Loevestein (hierna: Slot Loevestein) is een kasteelmuseum waar 650 jaar geschiedenis kan worden beleefd. Het museum profileert zich met het gedachtegoed van Hugo de Groot – waarin tolerantie centraal staat – en wil scholen en het brede publiek doordringen van het belang hiervan. Slot Loevestein wil de bezoeker door een verrassende programmering vanuit de collectie een historische sensatie bieden die aanzet tot nadenken.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Museum Slot Loevestein geen subsidiebedrag toe te kennen, tenzij de stichting een nieuw activiteitenplan indient dat voldoet aan de volgende voorwaarden.

- **De aanvrager werkt de activiteiten voor de komende vier jaar concreet uit en verbindt er kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen aan.**
- **In het aangepaste plan wordt ook het educatieve programma concreet uitgewerkt.**
- **De instelling stelt een aangepaste en sluitende begroting op, in lijn met het nieuwe activiteitenplan.**

De raad doet daarbij de suggestie dat Slot Loevestein zijn profiel aanscherpt.

De raad vindt dat Slot Loevestein met zijn profiel kiest voor relevante thema's. Hij mist echter de verbinding tussen het museum als podium voor tolerantie en andersdenkenden en de kernactiviteit van Slot Loevestein: een kasteelmuseum met ridders, gevangenen en soldaten, waar bezoekers de geschiedenis kunnen beleven.

De raad constateert dat Slot Loevestein in zijn aanvraag de relevante onderwerpen in algemene zin beschrijft, maar deze onvoldoende concreet uitwerkt en kwalitatief en kwantitatief onvoldoende onderbouwt. Hoewel de raad waardering heeft voor de gedegen manier waarop Slot Loevestein educatie centraal stelt, mist hij in het plan ook wat dit betreft doelstellingen, onderbouwing en uitwerking.

Wat ondernemerschap betreft is de raad positief. Slot Loevestein trekt veel bezoekers en heeft de afgelopen jaren, ondanks een sterke terugval in subsidie-inkomsten, een stabiele financiële koers gevaren.

Beoordeling

Kwaliteit

De raad vindt Slot Loevestein een kasteel van nationaal belang, gelegen op een bijzondere plek met een rijke geschiedenis. De kracht en waarde van Slot Loevestein zijn volgens de raad met name gelegen in de plek zelf en, zoals het museum het zelf verwoordt: 'een leuk dagje uit voor iedereen, waar je ook veel van opsteekt'. Deze laagdrempelige insteek past volgens de raad uitstekend bij Slot Loevestein, waar 650 jaar geschiedenis tot leven komt met ridders, gevangenen en soldaten.

Het museum wil een authentiek kasteelmuseum zijn waar de ontstaansgeschiedenis van Nederland beleefd wordt; de komende periode wil het een podium bieden aan het gedachtegoed van Hugo de Groot. De raad vindt dit relevante thema's, maar mist hiertussen wel de onderlinge samenhang. Dit kan zijn weerslag hebben op de geplande vernieuwing van

€ 0

geadviseerd
subsidiebedrag

€ 82.645

gereserveerd
subsidiebedrag

€ 400.000

gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.26 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

de vaste presentatie. Hoewel de raad die vernieuwing verstandig vindt, is hij van mening dat aan de basis daarvan een scherp profiel moet liggen.

De raad constateert bovendien dat de nieuwe expositie over het gedachtegoed van Hugo de Groot pas in 2021 zal opengaan (400 jaar na de ontsnapping in de boekenkist), waardoor deze buiten het bereik van deze aanvraag valt.

De raad is bezorgd over de inhoudelijke invulling van de museale taak van het Slot Loevestein. De zichtbaarheid van de commerciële activiteiten kan ten koste gaan van de museale functie. De raad pleit voor een evenwichtige balans.

Educatie en participatie

Slot Loevestein beschouwt zijn totale publieksprogramma als educatie, waarbij alle aandacht gaat naar 'de plek' en zijn geschiedenis. De raad heeft waardering voor de manier waarop het museum educatie centraal stelt, zijn educatieactiviteiten laat aansluiten bij het schoolprogramma en investeert in de professionaliteit van museumdocenten. Het museum ambiert een toename van schoolbezoek van circa 4.000 leerlingen in 2015 naar 6.600 in 2020. In de aanvraag wordt echter niet uitgewerkt op welke wijze het museum dit wil bewerkstelligen.

De komende periode wil het museum nog meer het accent leggen op authenticiteit en historische sensatie en op het leren door zelf te beleven en te ontdekken. Participatie lijkt door het museum vooral te worden ingevuld als 'meedoen'.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

De bezoekersaantallen van zowel de vesting (gratis) als het museum (betaald) laten de afgelopen jaren een stijgende lijn zien en zijn in de ogen van de raad goed. In 2013 ontving Slot Loevestein bijna 60.000 bezoekers. In 2015 was het aantal betalende bezoekers gestegen naar ruim 65.000, op een totaal van 115.000 voor de vesting. Het museum is van oktober tot en met april alleen in weekeinden geopend.

Slot Loevestein richt zijn publieksbeleid met name op kinderen met ouders en grootouders, en op bezoek in schoolverband. Gezinnen met kinderen onder de 15 jaar vormen met 52 procent een flink aandeel van de bezoekers.

Naast een stijging van het schoolgebonden bezoek wil Slot Loevestein een toename bewerkstelligen van bezoekers met een specifieke interesse in cultuur en van nieuwe Nederlanders. De bezoekersaantallen van toeristen en zakelijke bezoekers wil het museum handhaven. De raad vindt dit een goed streven, maar het museum geeft niet aan op welke wijze het dit denkt te realiseren.

Ondernemerschap

De afgelopen vier jaar heeft Slot Loevestein van het Rijk alleen subsidie voor beheer en behoud gekregen. Het museum heeft zich met succes op de zakelijke markt begeven en speelt goed in op de commerciële mogelijkheden die de locatie biedt. Hierdoor zijn de inkomsten relatief hoog en heeft Slot Loevestein een hoog eigen inkomstenpercentage.

De raad stelt vast dat Slot Loevestein financieel stabiel is en niet afhankelijk is van een enkele grote batenpost. Het museum heeft een succesvol marketingbeleid en een relatief solide verdienmodel en genereert zijn inkomsten voornamelijk uit kaartverkoop en de verhuur van het slot als locatie voor feesten en vergaderingen.

De raad is positief over de beschrijving van het werkgeverschap en het vrijwilligersbeleid van Slot Loevestein. Naast 9,3 fte aan personeel – het merendeel in vaste dienst – zijn er tachtig vrijwilligers aan het museum verbonden. Daarnaast is er een aantal mensen werkzaam in het kader van een leer- en werktraject. Volgens het plan zal de omvang van het personeelsbestand

fors stijgen: naar 21 fte. De personeelslasten houden daarmee echter geen gelijke tred. De raad constateert dat deze cijfers niet op elkaar aansluiten.

Slot Loevestein past de Governance Code Cultuur toe, maar licht in de aanvraag niet toe op welke manier het daaraan vorm geeft.